

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

<i>Тупікова Тетяна Валеріївна</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У СЕРЕДНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКІЙ МОВІ	601
<i>Швелідзе Лідія Дмитрівна</i> КЕЙС-МЕТОД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРАВНИЧІЙ ОСВІТІ	603
<i>Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна</i> НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ ДОНАЛЬДА ТРАМПА ТА КАМІЛИ ГАРИС ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧИХ ДЕБАТІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.	605
<i>Mykola E. Alexeyev</i> AN AVENUE TO PLAIN LANGUAGE IN LEGAL ENGLISH	608
<i>Ksenia Kovalova</i> THE CONCEPT OF FABRIC AS A CONCEPTUAL METAPHOR	611
<i>Лесневська Катерина Вікторівна</i> РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.	613

СЕКЦІЯ 25. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

<i>Мамич Мирослава Володимирівна</i> КОНТЕНТ ВИДАННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬСТВО.	615
<i>Кісельова Анастасія Андріївна</i> ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.	618
<i>Назаренко Оксана Миколаївна</i> ДУХОВНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАЦІЇ В ЕТНОЛІНГВІСТИЧНОМУ АСПЕКТІ	620
<i>Томчаковський Олександр Георгійович</i> ПОЛІКОДОВИЙ VS КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТЕКСТ	623

СЕКЦІЯ 26. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

<i>Колкутіна Вікторія Вікторівна</i> ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ ПОЕТИКИ У СТРУКТУРІ МІЖНАРОДНОГО СТОРИТЕЛІНГУ	625
<i>Макаренко Олександр Юрійович, Макаренко Наталія Анатоліївна</i> ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.	628
<i>Маляренко Тетяна Анатоліївна</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ СИТУАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ У КОМПЛЕКСНИХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	631
<i>Скалацька Олена Віталіївна</i> СУЧАСНІ ФОРМИ ЦИРОВИХ МЕДІА.	633
<i>Грушевська Юлія Андріївна</i> ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ НОРМ ЯК АТРИБУТ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	636
<i>Червінчук Аліна Олегівна</i> РОЛЬ КОНСТРУКТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИСВІТЛЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ВОЄННОГО ЧАСУ	638
<i>Чубук Олег Леонітійович</i> НАЙНЕОБХІДНІШІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕДІЙНИКІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	641
<i>Літвінчук Ірина Сергіївна</i> РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТИЦІ: ЗАГРОЗА ЧИ МОЖЛИВІСТЬ	643

THE CONCEPT OF FABRIC AS A CONCEPTUAL METAPHOR

In recent decades, the study of conceptual metaphors has become a central focus in cognitive linguistics, significantly transforming our understanding of metaphor not merely as a rhetorical device, but as a fundamental mechanism of human thought. Lakoff and Johnson, in their seminal work *"Metaphors We Live By"*, described metaphors as a cognitive tool through which individuals structure abstract domains (e.g. time, emotion, or society) via more concrete and embodied experiences [3, p. 4]

Modern research pursues metaphorical mapping across languages and cultures with input from psycholinguistics, discourse analysis, corpus linguistics, and cultural studies. Therefore, much attention is being devoted to cross-cultural variability of metaphorical mappings and their respective framing and ideological role in discourse and specialised registers. Expectedly, one may justifiably question if conceptual metaphors would not be more appropriately regarded as cultural and cognitive constructs that allow for understanding how different societies perceive and articulate the world rather than just linguistic items. In this light, conceptual metaphors are increasingly recognised not only as linguistic expressions, but as cultural and cognitive constructs.

The process of understanding, structured through what is termed conceptual mapping, involves two domains: a source domain and a target domain. The source domain is typically grounded in physical, perceptual, or culturally familiar experience, while the target domain represents an abstract or complex area of understanding. The source domain is systematically mapped onto the target domain, allowing speakers to reason about the abstract in terms of the concrete.

This theoretical framework provides a rich foundation for analysing metaphors grounded in material and sensory experience, such as the metaphorical conceptualisation of fabric, which serves as a powerful source domain in the linguistic representation of social structures, memory, identity, etc. These mappings are not isolated occurrences but are part of broader conceptual systems that shape human thought and discourse, shaping how individuals talk about emotions, relationships, time, morality, and numerous other abstract domains.

The concept of FABRIC appears as a very fruitful and culturally relevant source domain within this framework. Fabric's physical qualities – interconnectedness, texture, flexibility, and structural integrity – make it an ideal material for metaphorical extension. It is frequently used to conceptualise social, emotional, historical, and even cosmological domains.

Let's explore key conceptual metaphors based on the source domain "fabric" that reveal how this material concept is employed to structure abstract ideas of cohesion, continuity, fragility, or complexity:

The first conceptual metaphor, “SOCIETY IS FABRIC”, maps the interwoven threads of fabric onto the interconnected elements of society, such as people, institutions, and values. The metaphor highlights ideas of unity, strength, or fragility in social structures. Such examples as “*The fabric of American society can easily unravel. It’s happened elsewhere*” [5], “*Technology cannot close every loophole that exists in the social fabric*” [6], “*China needs to repair torn fabric of nature and society*” [4] support the idea that if a society is “torn” or “unraveled”, it implies the loss of cohesion, similar to a damaged textile.

The next metaphor is “DISCOURSE/TEXT IS FABRIC”. It compares the construction of discourse or text to the weaving of fabric. Sentences and ideas are seen as threads that must be logically and aesthetically connected. The following contextual examples demonstrate the abovementioned mapping: “*Toward the end of part one, there are a few plot twists that begin to unravel*” [7], “*The biography is woven from the many accounts which exist of things she did*” [6].

The metaphor “EMOTIONAL STATE IS FABRIC” treats the psyche or emotional state as something that can be torn, frayed, or stretched, like fabric. “*She looks like she’s going to come apart at the seams*” [7], “*Tempers frayed as thousands of drivers began the Christmas holiday with long waits in traffic jams*” [6], these are the examples which demonstrate the reflection of emotional vulnerability, psychological stress, or inner strength, depending on how intact the metaphorical fabric is.

Thus, studying the concept of FABRIC as a conceptual metaphor is particularly relevant in modern philological and cultural-linguistic research for a number of reasons. First, it shows how the expression of abstract cultural values is influenced by tangible material experience. Second, since many cultures have deeply ingrained textile practices and symbolic systems, it enables comparative analysis across languages and traditions. Lastly, this metaphor is a rich subject for interdisciplinary research because it is very salient in both professional and everyday discourses.

Список використаних джерел:

1. Люлька О. О. Художній англомовний дискурс як середовище реалізації метафори. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Випуск 8. Том 2. С. 17-21.
2. Кардашова О., Фільчук Т. Метафора як чинник дискурсивного творення. *Alfred Nobel University Journal of Philology*. 2023. No 2 (26/1). С. 204-219
3. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors we live by*. University of Chicago press, 2008. 256 p.
4. King Ed. John Ashton: China needs to repair torn fabric of nature and society. URL: <https://www.climatechangenews.com/2014/06/27/john-ashton-china-needs-to-repair-torn-fabric-of-nature-and-society/>
5. Prose F. The fabric of American society can easily unravel. It’s happened elsewhere. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/sep/02/the-fabric-of-american-society-can-easily-unravel-its-happened-elsewhere>

6. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>

7. Webster's Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com>

Ключові слова: концепт, концептуальна метафора, когнітивний конструкт, домен, тканина.

Keywords: concept, conceptual metaphor, cognitive construct, domain, fabric.

Лесневська Катерина Вікторівна

Національний університет «Одеська юридична академія»,

старший викладач кафедри іноземних мов

РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сучасні тренди у викладанні іноземних мов охоплюють використання технологій, широке застосування комунікативного та мультикультурного підходів, індивідуалізація навчання [1; 2; 3]. У сучасній лінгводидактиці дедалі більше уваги приділяється поняттю термінології як важливого інструмента організації навчального процесу з іноземної мови. Термінологія не лише є ознакою спеціалізованої мови, а й виконує функцію концептуального впорядкування знань, що безпосередньо впливає на якість викладання, засвоєння матеріалу та розвиток мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.

Роль термінології у викладанні іноземних мов є багатовимірною. Насамперед вона сприяє формуванню чіткого уявлення про структуру мовної системи та принципи її функціонування. Наприклад, пояснення таких понять, як «дієслівний час», «пасивний стан», «займенник» або «модальність», дає змогу студентам усвідомити граматичні явища не лише інтуїтивно, а й аналітично. Термінологічна обізнаність у граматиці, фонетиці, лексикології чи стилістиці дозволяє учням мислити категоріями мови, що вивчається, будувати гіпотези, порівнювати мовні системи та обґрунтовувати власний мовленнєвий вибір.

Окрім когнітивної функції, термінологія виконує й метакомунікативну роль. Вона дає змогу викладачеві ефективно пояснювати матеріал, скорочуючи шлях до розуміння складних явищ. Використання усталених термінів знижує потребу в довгих описах і прикладах, особливо на просунутих етапах навчання. Водночас правильне введення термінів з урахуванням рівня підготовки студентів допомагає уникнути непорозумінь і підтримує когнітивну послідовність у навчанні.

Суттєве значення має також роль термінології у викладанні мови для спеціальних цілей (ESP), зокрема у сфері фахової іншомовної підготовки. У таких випадках опанування термінологічного апарату певної галузі (права, економіки, медицини, технологій) є обов'язковим компонентом мовної компетентності. Особливо актуальною є термінологічна підготовка для студентів спеціальностей інформаційних технологій. У роботі з ними лексична робота повинна включати ознайомлення з термінами типу *algorithm*, *framework*, *backend*, *frontend*, *debugging*, *machine learning*, *cloud computing*, *repository*, *version control*, *encryption*, а також ви-